

Újabb adatok a Sajó-Hernád-sík és a Sajó-völgy gerinces faunájához

VIZSLÁN TIBOR – SZENTGYÖRGYI PÉTER

Abstract: (New data to the vertebrata fauna of the Sajó-valley) - Authors report the results of their investigations between 1992 and 1994

Korábbi cikkünkben (VIZSLÁN-SZENTGYÖRGYI, 1992.) 220 gerinces állatfaj előfordulásáról számoltunk be a vizsgált területről. 1992-94 között további kutatómunkát végeztünk a gerinces fauna jobb megismerésére a Sajó-Hernád-sík északi részén és a Sajó-völgy teljes területén. Mivel megfigyeléseinket újabb területekre is kiterjesztettük ezért ezekre vonatkozóan 1992 előtti adatokat is figyelembe vettünk. Nem saját adatainknál feltüntetettük az adatszolgáltató nevét (publikálatlan adatnál) illetve nevét és a publikáció évszámát (publikált adatnál). Az adat közlőknek ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A következőkben rendszertani sorrendben megadjuk az érdekesebb fajokról újonnan szerzett adatokat, az előző cikkünkhöz képest új fajokat *-gal jelöltük.

PISCES

Leuciscus leuciscus: A Sajóból is többfelé előkerült.

*Ctenopharyngodon idella**: A bányatavakba telepítve.

*Leucaspis delineatus**: Hoitsy György említi a Sajóból, mi a Bódvába (Edelény) találtuk. (VIZSLÁN-PINGITZER, 1994)

*Pseudorasbora parva**: Sajóecsegen a Sajóból, Boldván a Bódvából és a Kis-bódvából sikerült kimutatnunk. (VIZSLÁN – PINGITZER, 1994)

Alburnoides bipunctatus: Harka (1992) a Sajóban (Vadna) is megtalálta.

*Hypophthalmichthys molitrix**: A tavakba telepítve.

*Aristichthys nobilis**: Mint az előző, de ritkább.

*Noemacheilus barbatulus**: A Sajó (Sajóecseg) melletti kiöntésben, illetve a Kis-bódvába (Boldva) találtuk.

*Misgurnus fossilis**: Sajókaza mellett a Sajó kiöntésében találtuk.

*Anguilla anguilla**: Ritka, de a Sajóból és a tavakból is előkerült.

*Stizostedion volgense**: A Sajó kazincbarcikai szakaszán előfordul (SZÚCS István szóbeli közlése).

Gymnocephalus schraetzer: Mint az előbbi.

Gymnocephalus cernuus: Mint az előbbi.

További adatok találhatóak HARKA (1992) cikkében elsősorban a Vadász-patak szikszói és ongai szakaszára vonatkozóan.

AMPHIBIA

Bufo bufo: Több helyről előkerült, de ritka.

*Rana temporaria**: Szikszó Vadász-patak (ENDES, 1992) és Sajókaza Sajó-part (VIZSLÁN-BELENCSÁK-ZOMBOR, 1992).

REPTILIA

*Lacerta viridis**: Sajóecsegi Róka-dombon egy elgázolt példányt találtunk.

Coronella austriaca: Kazincbarcika-Berente falu.

*Natrix tessellata**: Kazincbarcika Tardona-patak.

AVES

*Gavia artica**: Az alsószolcai kavicsbánya és a sajókazai szelesi tavon tavaszi-őszi átvonuló.

*Podiceps griseigena**: Ritka vendég az alsószolcai kavicsbánya tavon.

Podiceps cristatus: 1994-ben 1 pár költött Boldván az Üveggyári tavon, Alsószolcán rendszeres – főleg őszi vendég – olykor 20 példány is.

*Phalacrocorax carbo**: Többször megfigyelve a Sajón (ifj. BOLDOGH Sándor szóbeli közlése).

*Ardea purpurea**: Adata: 1994.04.30.-án Sajóecsegen 5 példány átrepült (BELENCSÁK László és ZOMBOR Barna szóbeli közlése).

*Egretta alba**: Kóborló faj, főleg a sajóecsegi Sajó szakaszon.

*Cygnus cygnus**: Sajóecsegen a Sajón 1993.12.05.-én 2 példány megfigyelve (ZOMBOR B. szóbeli közlése).

*Aythya ferina**: Ritka vonuló a Szelesi tavon.

*Bucephala clangula**: Ritka vendég az alsószolcai és a szelesi tavon.

*Somateria mollissima**: Alkalmi vendég: alsószolcai tó, miskolci Csorba-tó (VIZSLÁN, 1991).

*Mergus merganser**: A sajókeresztúri Sajó szakaszon 1981-82 telén egy hím lőve.

Buteo rutinus: Alsószolca 1989. 11. 11. 1 példány.

Tringa hypoleuco: ifj. BOLDOGH (1991) tudósít költéséről.

Tyto alba: Költött: Szikszó, Edelény-Borsod, Borsodnádasd, Sajóvelezd templomaiban.

Otus scops: A Kazincbarcika és a Sajókaza közti Sajó szakaszon 5 – 6 pár, a sajókazai kastélyparkban 1 pár költött (VIZSLÁN-BELENCSÁK, 1993, VIZSLÁN-BELENCSÁK 1994).

Merops apiaster: 1993 és 94-ben 1-2 pár költött a sajóecsegi Sajó-parton illetve a sajószentpéteri Sajó-parton valamint a sajókeresztúri Mogyorosón sóderfalban.

*Dendrocopos medius**: Sajóecseg Sajó-part ritka téli vendég.

*Turdus viscivorus**: Ritka téli vendég a Sajó mellett.

*Turdus naumanni**: 1993. 03. 15.-én Sajóecsegen a Sajó-parton egy példány (első teles tojó), fenyőrigó csapatban.

Locustella naevia: 1994-ben 1 pár költött Sajókazán az Alsóréten.

*Anthus campestris**: 1993 júniusában 1 példány a boldvai Alsó-réten megfigyelve, esetleges költése nem kizárt a területen (BELENCSÁK L. – ZOMBOR B. szóbeli közlése).

MAMMALIA

*Neomys fodiens**: Tyto köpetből Sajóvelezzdről került elő.

*Neomys anomalus milleri**: Tyto köpetekből került elő: Szikszó, Edelény-Borsod és Sajóvelezd.

- Citellus citellus**: A Szelesi-tó mellett nagyobb telepe ismert, itt rendszeresen fogják.
- Muscardinus avellanarius**: Tyto köpetekből: Szikszó, Edelény-Borsod, Sajópuspöki, Sajóvelezd lelőhelyekről került elő.
- Clethrionomys glareolus**: Sajóvelezd (Tyto köpetből).
- Meles meles**: Egy lakott "vára" ismert Szuhakálló Forrás-szögön.
- Lutra lutra**: 1987-ben a Szelesi-tónál egy példány megfigyelve (FRANK Lajos szóbeli közlése).
- Mustela erminea**: Előfordulási helyei: Boldva (Sajó), Múcsony (Szuha), és Sajókaza (Szelesi-tó).
- Cervus elaphus**: A környező dombokról a Sajó mellé lehúzódnak olykor példányai, mi Sajógalgóc környékén figyeltük meg.

A kisemlősökre vonatkozó további adatok találhatóak SZENTGYÖRGYI-FÜGEDI-VIZSLÁN (1995) cikkében.

IRODALOM

- ifj. BOLDOGH, S. (1991): a billegető cankó (*Tringa hypoleuco*) sikeres költése a Sajón. Madáratani Tájékoztató 1-2:16.
- ENDES, M. (1992): A gyepi béka (*Rana temporaria* L.) magyarországi elterjedéséről és ennek okairól. *Calandrella* 6(2): 49-52.
- HARKA, Á. (1992): Adatok a Sajó és Hernád vízrendszerének halfaunájáról. *Állattani Közlemények* 78: 33-39.
- SZENTGYÖRGYI, P. – FÜGEDI, L. – VIZSLÁN, T. (1995): Adatok az Észak-Magyarországi-Középhegység és előterének kisemlősfaunájához bagolyköpetekvizsgálatok alapján. *Fol. Hist.-nat. Mus. Matr.*, 19: 193-200
- VIZSLÁN, T. – BELENCSÁK, L. (1993): Füleskuvik (*Otus scops*) megfigyelések (1991-93). *Calandrella* 7(1-2): 155.
- VIZSLÁN, T. – BELENCSÁK, L. (1994): Füleskuvik (*Otus scops*) megfigyelések 1994-ben. *Calandrella*. 8(1-2): 183.
- VIZSLÁN, T. – BELENCSÁK, L. – ZOMBOR, B. (1992): Gyepi béka (*Rana temporaria*) előfordulása a Sajó-völgyben. *Calandrella* 6(2): 54.
- VIZSLÁN, T. – PINGITZER, B. (in press): Adatok a Bódva-folyó halfaunájához. *Calandrella*
- VIZSLÁN, T. – SZENTGYÖRGYI, P. (1992): A Sajó-Hernád-sík és a Sajó-völgy gerinces faunájáról. *Fol. Hist.-nat. Mus. Matr.* 17.: 199-208.
- VIZSLÁN, T. (1991): Pehelyréce (*Somateria mollissima*) a Csorba-tón. *Calandrella* 5(1): 86.

VIZSLÁN Tibor
H-3778 VARBÓ
Rákóczi út 129.

SZENTGYÖRGYI Péter
H 3700 KAZINCBARCIKA
Szemere B. tér 12.